

Almanac de Interlingua

Numero 1 – Octubre 2009

Editor: Cláudio Rinaldi (cbrinaldi21@yahoo.com.br)

Que bandiera es iste?

Personas qui recognosce le bandieras de un bon numero de paises in general es considerate de bon cultura. Certemente, le paises plus prominente porta tamben le bandieras le plus famose. Curiose es le facto que pauc areas rende tante fama a un nation como le sport. Gratias al football, tote le mundo cognosce le bandieras de Germania, de Brasil, de Italia o de Argentina. Mesmo lo de Anglaterra, un subpais in relation al Regno Unite, es recognoscite con alcun facilitate, como tamben los de bon equipas de tempores ancian como Hungaria, Checoslovakia e Svedia.

Le potentia economic o militar, in iste caso, es minus importante que le glorias sportive. O esque le bandieras de China, Singapura, Russia e India es plus recognoscibile que celles mentionate supra? Tampauc le presentia in le medios de communication rende fama a un bandiera. Pauc personas saperea describer los de Iraq, Afghanistan o Kosovo, malgrado le constante apparition de iste paises in le novas international. Ancora minus cognite

que le bandieras es le signification que illos porta. On raramente se demanda per que ration un populo ha electe iste o celle colores pro representar lo, o per que motivo se usa un o altere disposition de listas e stellas.

Le bandiera que on vide iste pagina es lo de Honduras. Un parve pais, vermente, sin tradition politic ni bellic ni sportive – forsan su unic gesta footballistic esseva eliminar Brasil in le quarte-finales del Cuppa America 2001 post un historic victoria 2-0. Tamen, in le ultime duo menses, on ha parlate re Honduras de modo quasi quotidian in le web, le jornales e le televisiones, gratias al colpo militar que ha deposita le presidente Manuel Zelaya le ultime junio. Le bandiera hondurean, como nos videra, es tamben un interessante classe de historia e de geographia.

Qui observa un mappa de America Central hodie trovara ibi septe parve nationes. Un de illos es Belize, ex-colonia brittanica – tunc appellate Honduras Brittanica – ubi hodie se parla le lingua anglese. Altere es Panama, que esseva un provincia

colombian usque le anno 1903. Le cinque païses restante obteneva su independentia directemente de Espania in le 19^e centennio e constitueva insimul un nation appellate Provincias Unite de America Central, cuje territorio se stringeva per duo grande oceanos – Atlantic e Pacific. In le bandiera de iste nove païs, un banda blanc representava le stricte banda de terra, e duo bandas blau-turciche le oceanos. In le centro, cinque vulcanos symbolisava le cinque provincias unite sub un mesme governamento. Como sovente in le historia latinoamerican, tamen, interesses diverse – economic, politic, religiose – duceva rapidemente a un guerra civil causante le dissolution del païs, como ja habeva occurrite a Gran Colombia in 1831. In 1838, quindecie annos post su estableimento, Nicaragua declarava su independentia. In alcun menses, Honduras, Costa Rica, Guatemala e El Salvador sequeva su exemplo e tamben deveniva païses autonomic. Le union centroamerican esseva le desiro del liberales, qui soniava con un grande e moderne republica federative.

Iste sonio remaneva vive, tanto que hodie bandiera hondurean, create in 1866, conservava le symbologia, solmente excambiante le vulcanos per stellas.

Le autonomia, al contrario, renderea iste païsettos vulnerabile al interventiones statounitese e al regimes monocratic. Hodie, le organismos international e le proprie opinion public non sape ancora si debe supportar un democratia totalitari o un dictatura militar. Que le hondureanos – a qui inhore decider – trova le decision le plus sapiente.

Libertadores feminin

Se disputa iste mense le prime edition del *Copa Libertadores de América* de Football Feminin. Le “Libertadores feminin”, como lo ha abbreviate le pressa sportive, ha loco in le urbes pauliste Santos e Guarujá. Lo disputa un club de cata païs membro del Conmebol, divise in duo grupplos de cinque equipas. Le duo meliores de cata gruppo avantia al semifinales. Le final se disputa le 18 octubre in le stadio Vila Belmiro.

Le representante brasilián es Santos, actual campion del Cuppa de Brasil, post batter a Sport Recife in le finales. Le equipa, qui contractava le ataccante Marta specialmente pro iste competition, joca su prime match le 4 octobre contra White Star, de Peru. Tamben notabile es le participation del argentin San Lorenzo e del colombian Formas Íntimas, le prime per su tradition, le ultime per su nomine inspirator. Excepte per Santos, tote le clubs ha essite invitata per su respective federationes national.

Organisa le competition le proprie Santos FC, insimul con le Federation Pauliste de Football e le confederationes brasilián e sudamerican.

Asiaticos prompte al Cuppa Mundial

Le jocos qualificatori al mundial de Sudfrica, in 2010, camina verso le fin. Al ora, tamen, Asia es le sol continente que ja ha definite tote su participantes. De modo previsible se qualificava Australia, Japon e Corea del Sud – iste ultime disputara su septime mundial in sequentia. Le surprisa le plus grande es Corea del Nord. Le pais del polemic dictator Kim Jong-Il habeva participate solmente in un mundial, in 1966, quando obteneva un memorabile octave position post vincer a Italia 1-0 in le phase initial.

Le ingresso del selection australian al AFC (Confederation Asiatic de Football) permitteva los classificar se de forma directe, inclusive con le mejor campania inter le dece equipas que disputava le phase final. Le traditional selectiones de Arabia Saudita e Iran non succedeva qualificar se iste vice.

Le continente asiatic habera ancora un quinto representante si Bahrain detoutara a Nove Zelandia, le ganiator del eliminatorias de Oceania, in le repechage que occurrrera inter octubre e novembro.

Que es Intelingua?

Interlingua es un lingua international auxiliar disveloppate inter le annos 1937 e 1951 per le IALA (*International Auxiliary Language Organization*). Su vocabulario e grammatica deriva principalmente de cinque linguas de controllo: anglese, espaniol, portugese, francese e italiano.

Que es le Almanac de Interlingua?

Le Almanac es un publication mensual independente e gratuite cuje scopo es fornir material de lectura a tote persona interessate in apprender o practicar Interlingua. Qui ha interesse in reciper lo debe inviar un sollicitation al editor per e-posta.

Commentarios e reproduction de contento

Commenta le textos del Almanac in le communitates de Interlingua in Orkut (141 membros) e Facebook (125 membros), o invia un e-posta directemente al editor. Suggestiones, criticas e textos pro publication essera benvenite.

Reproducer le textos e images del Almanac de Interlingua es licite, gratuite e stimulante, sub le demanda de non alterar los e de sempre mentionar le fonte.